

Europos
Komisija

SAJUNGOS
PADĖTIS
2018

Sustiprintos ir visiškai aprūpintos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

#SOTEU

2018 m. rugsėjo 12 d.

„Noriu, kad iki 2020 m. turėtume 10 000 nuolatinių pajėgų pareigūnų, pasirengusių padėti daugiau kaip 100 000 nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų vykdyti jų sunkias užduotis. „Turime sukurti tikras, veiksmingas ES sienos apsaugos pajėgas tiesiogine šio žodžio prasme. Kad tai įvyktų, turime išspręsti aprūpinimo įrangą klausimą [...] Mums reikia daugiau lėktuvų, daugiau laivų, daugiau sausumos transporto priemonių [...]“

Jeanas-Claude'as Junckeris, Europos Parlamentas, Strasbūras, 2018 m. liepos 3 d.

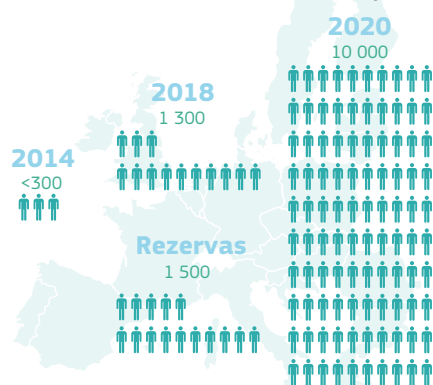
Europa turi būti pajėgi veiksmingai valdyti savo išorės sienas, gerinti gražinimo padėtį ir užtikrinti aukšto lygio saugumą Sąjungoje. Todėl šiandien Europos Komisija siūlo Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas aprūpinti operaciniais pajėgumais ir suteikti joms įgaliojimus, kurių reikia, kad jos galėtų veiksmingai talkinti valstybėms narėms vietoje. Suformavus naujas nuolatines 10 000 operatyvinių darbuotojų pajėgas, turinčias įgaliojimus veikti ir savo įrangą, bus užtikrinta, kad ES turėtų parengtus reikiamus pajėgumus ir prireikus galėtų imtis veiksmų ten, kur reikia – palei išorines ES sienas ar ES nepriklausančiose šalyse. Pajėgoms bus suteikti didesni gražinimo įgaliojimai ir jos glaudžiai bendradarbiaus su naująja ES prieglobsčio agentūra. Suformavus nuolatines pajėgas situacija pasikeis iš esmės – jos padės užtikrinti, kad ES kolektyviai turėtų reikiamas priemones savo bendroms sienoms apsaugoti, būtų pasirengusi reaguoti į ateities iššūkius ir Šengeno laisvo judėjimo erdvė išliktų ilgalaikėje perspektyvoje.

Naujos nuolatinės 10 000 operatyvinių darbuotojų pajėgos

Kai reaguojant į Komisijos pasiūlymą 2016 m. per rekordiškai trumpą laiką sukurtos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, ES galimybės kolektyviai apsaugoti savo išorės sienas smarkiai pagerėjo. Vis dėlto, kadangi teko tenkintis tais žmogiškaisiais ištekliais ir įranga, kuriuos valstybės narės skyrė savanoriškai, nuolat buvo jaučiamas trūkumas ir dėl to bendros operacijos ne visuomet buvo veiksmingos. Naujos nuolatinės 10 000 operatyvinių darbuotojų pajėgos, turinčios įgaliojimus veikti ir savo įrangą, padės užtikrinti, kad ES nuolat turėtų parengtus reikiamus ir patikimus pajėgumus.

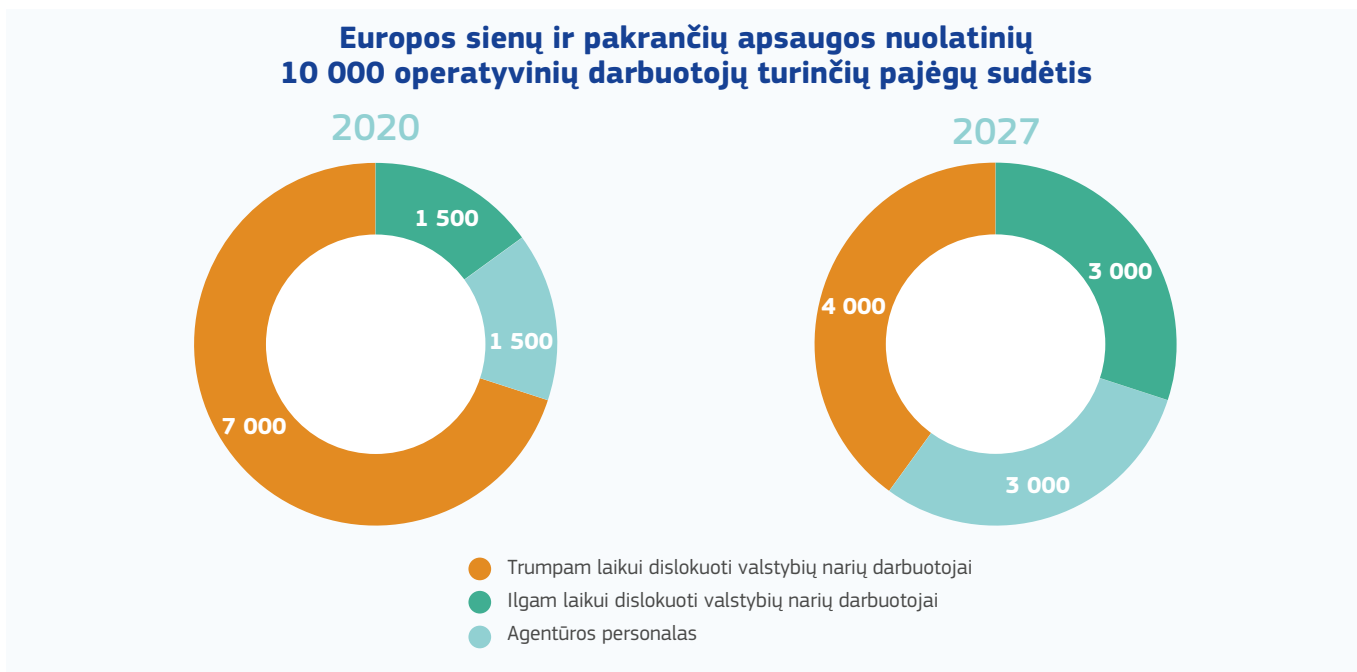
EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS PAJĖGŲ OPERATYVINIŲ PAJĖGUMŲ DIDINIMAS

Dislokuoti ES operatyviniai darbuotojai:

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra įsigis **nuosavą įrangą** – laivus, lėktuvus ir sausumos transporto priemones. Ją bus galima naudoti bet kuriuo metu visoms reikiamoms operacijoms. 2021–2027 m. ES biudžete Komisija numatė skirti **2,2 mlrd. EUR** finansavimą, kad agentūra galėtų ne tik įsigyti, bet ir prižiūrėti bei eksploatuoti savo oro, jūros ir sausumos operacijoms reikalingą įrangą.

- **Patikimos intervencinės pajėgos** Nuolatines pajėgas sudarys agentūros darbuotojai ir valstybių narių komandiruoti arba dislokuoti sienos apsaugos pareigūnai ir grąžinimo srities ekspertai. Iki 2020 m. 10 000 pareigūnų pajėgos bus visiškai pasirengusios vykdyti veiklą. Trumpam laikui dislokuotų nacionalinių darbuotojų dalis ilgainiui bus mažinama – juos pakeis nuolatiniai agentūros darbuotojai bei valstybių narių ilgam laikui komandiruoti darbuotojai. Taip agentūra galės planuoti savo veiklą ir kartu išlaikys reikiama lankstumą.

Šaltinis: Europos Komisija

- **Daugiau užduočių ir platesni įgaliojimai.** Nuolatinių pajėgų pareigūnai atliks naudingą operatyvinį vaidmenį – vykdys sienų kontrolės ir grąžinimo užduotis, taip pat ir tas, kurioms vykdyti reikia vykdomųjų įgaliojimų. Vadovaujami ir kontroliuojami priimančiosios valstybės narės, jie galės prie išorinių jos sienų tikrinti asmenų tapatybę, leisti kirsti sieną arba neleisti jos kirsti sienos perėjimo punktuose, antspauduoti kelionės dokumentus, patruliuoti palei sieną ir sulaikyti asmenis, kirtusius sieną neteisėtai. Pareigūnai taip pat galės padėti įgyvendinti grąžinimo procedūras, visų pirma parengti sprendimus dėl grąžinimo arba lydėti priverstinai grąžinamus ne ES piliečius.
- **Visapusiškai parengtas personalas ir aukšti profesiniai standartai.** Nuolatinių Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų operatyviniai darbuotojai dalyvaus bendruose mokymuose siekiant užtikrinti aukščiausius profesinius standartus ir bendrą operatyvinę kultūrą.
- **Atstovybių biurai.** Agentūra galės įsteigti laikinuosius atstovybių biurus valstybėse narėse, kuriose vykdoma operatyvinė veikla, siekdama, kad būtų lengviau glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir užtikrinti sklandų agentūros operacijų vykdymą.

Didesni įgaliojimai grąžinimo srityje

Agentūra galės veiksmingai **padėti valstybėms narėms** grąžinti tuos asmenis, kurie, atsižvelgiant į visas pagrindines teises, neturi teisės pasilikti ES, visų pirma ji galės:

- už valstybės narės parengti sprendimus dėl grąžinimo; vis dėlto galutinius sprendimus priims valstybės narės ir jos bus už juos atsakingos;
- nustatyti neteisėtai pasilikusius migrantus;
- padėti tvarkyti kelionės dokumentus;
- padėti rengti nacionalines grąžinimo valdymo sistemas, kad grąžinimo veikla būtų geriau koordinuojama ir stebima.

Agentūra taip pat galės padėti **ES nepriklausančioms šalims** vykdyti grąžinimo į kitas šalis veiklą.

Glaudesnis bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis

Siekiant apsaugoti ES išorės sienas, būtina remti ES nepriklausančias šalis ir su jomis bendradarbiauti. Nauji įgaliojimai leis agentūrai vykdyti bendras operacijas su kitomis ES nepriklausančiomis šalimis ir jose dislokuoti personalą (kol kas tai buvo leidžiama tik su kaimyninėmis šalimis), taip prisidedant prie sienų ir migracijos valdymo ir gražinimo operacijų. Visos dislokavimo operacijos ar kitoks bendradarbiavimas su ES nepriklausančių šalių valdžios institucijomis turės būti iš anksto su jomis suderintas.

Geresnis padėties žinojimas ir gebėjimas reaguoti

Europos sienų stebėjimo sistema bus visiškai integruota į Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų veiklą. Europos sienų stebėjimo sistema atlieka labai svarbų vaidmenį, kai reikia greitai ir išsamiai informuoti apie visus incidentus ir migracijos srautus, joje taip pat teikiama bendra rizikos analizė ir reagavimo vietos, regioniniu, nacionaliniu arba ES lygmeniu mechanizmas.

Glaudesnis bendradarbiavimas su ES prieglobsčio agentūra

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos glaudžiai bendradarbiaus su sustiprinta Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra. Jos bendradarbiaus dėl **migracijos valdymo rėmimo grupių** dislokavimo, visų pirma migrantų antplūdžio valdymo centruose ir kontroliuojamuose centruose, kad vietose, kur to reikia, suteiktų **integruotą paramą sienų, prieglobsčio ir gražinimo srityse**.

Tvirtų ir reaguoti pasirengusių pajėgų finansavimas

Nuolatinėms pajėgoms suformuoti, nuosavai agentūros įrangai įsigyti ir esamoms bei būsimoms užduotims spręsti **2019–2020 m.** reikės iš viso 1,3 mlrd. EUR. **2021–2027 m.** laikotarpiu visoms naujoms agentūros užduotims ir funkcijoms vykdyti iš viso reikės 11,3 mlrd. EUR. Be to, valstybių narių valdžios institucijos galės gauti paramą iš **Integruoto sienų valdymo fondo**, kuriam Komisija 2021–2027 m. laikotarpiu pasiūlė skirti 9,3 mlrd. EUR biudžetą.

■ **Leidinių biuras**

Print ISBN 978-92-79-92113-1 doi:10.2775/578757 NA-01-18-837-LT-C
PDF ISBN 978-92-79-92112-4 doi:10.2775/02629 NA-01-18-837-LT-N